

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/23/2016
Identifikačné číslo spisu:	2206207847
Dátum vydania rozhodnutia:	19.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2206207847.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: AKVAHELP s.r.o., so sídlom Kľačno 389, 972 15 Kľačno, IČO: 31 575 714, zastúpený JUDr. Ivanom Kudlom, advokátom, so sídlom Hodžova 4, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: Ing. Z. A., bytom M., zastúpený RASLEGAL, s.r.o., so sídlom Mostová 2, 811 01 Bratislava, IČO: 36 855 561, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Slavomír Rabatin, o zaplatenie 61 143,23 eur s príslušenstvom, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. októbra 2015, č. k. 21Cob/252/2014-789, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. októbra 2015, č. k. 21Cob/252/2014-789, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17. júna 2014, č. k. 5Cb/49/2007-680 v časti žalovanému uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 61 143,23 eur a v tej istej časti z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17. júna 2014, č. k. 5Cb/49/2007-680 a vec v r a c i a Okresnému súdu Dunajská Streda v zrušujúcom rozsahu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom zo 17. júna 2014 č. k. 5Cb/49/2007-680 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 61 143,23 eur so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne z tejto sumy do zaplatenia a vo zvyšku návrh na úhradu zmluvnej pokuty zamietol. K trovám konania uviedol, že o nich rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia s poukazom na § 151 ods. 3 O. s. p.

2. Rozhodol tak na základe vykonaného dokazovania k návrhu, ktorým žalobca žiadal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 71 101,37 eur so zmluvnou pokutou vo výške 0,1 % denne z ceny diela od 25. augusta 2004 do zaplatenia s poukazom na to, že sa plnenia domáhal súdnou cestou s tým, že k cene diela dohodnutej vo výške 2 142 000,- Sk žiadal podľa článku XII ods. 2 zmluvy priznať i zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % denne z fakturovanej sumy.

3. V priebehu konania žalobca zoberal návrh v časti o zaplatenie sumy 9 958,12 eur (300 000,- Sk) späť, z toho dôvodu súd v tejto časti konanie zastavil samostatným uznesením.

4. Žalovaný s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť a poukazoval na to, že dielo mu nebolo riadne protokolárne odovzdané, na ktorom spôsobe sa v zmluve dohodli, nebola mu doručená faktúra na zaplatenie, oproti čomu žalobca namietal, že žalovaný doteraz žiadne vady diela nereklamoval a započítanie plnenia voči žalovanej pohľadávke je zo strany žalovaného nedôvodné. Okrem toho podľa tvrdenia žalovaného dielo malo vady, ktoré ani v dodatočnej lehote žalobca neodstránil, preto bol žalovaný nútený vady odstrániť na vlastné náklady a tieto žiadal započítať voči uplatnenej pohľadávke vo výške 12 826,69 eur, a tiež započítať sumu 41 824,34 eur (1 260 000,- Sk), ktorú nadobudol postúpením.

5. Súd prvého stupňa vykonal podrobné dokazovanie, vyhodnotil v konaní zistené skutočnosti a dospel k záveru, že nárok žalobcu v celom žalovanom rozsahu je dôvodný.

6. K námietke žalovaného, podľa ktorej mu dielo stále nebolo riadne písomným protokolom odovzdané, pretože nebol k jeho odovzdaniu vyzvaný, nakoľko záznam v stavebnom denníku z 22. júna 2004, i keď podpísaný žalovaným poverenou osobou E. J., bol do denníka dopísaný dodatočne, keďže v čase podpisania stavebného denníka E. J. podľa jeho vyjadrenia, výzva na prevzatie diela v denníku uvedená nebola, súd uviedol, že zápisy v stavebnom denníku podľa výpovedí svedkov D. J., ktorý bol vedúci montérov žalobcu a poverený vedením montážneho denníka, D. J., I. E. a E. F. svedok E. J. pravidelne podpisoval. E. J. záznamy v stavebnom denníku nepoprel, okrem zápisu o výzve na určený termín odovzdania diela, ku ktorému uviedol, že si naň nepamätá a pripustil, že mohol byť dodatočne dopísaný. Súd prvého stupňa uvedené tvrdenie nevzal do úvahy, záznam v stavebnom denníku zapísaný 22. júna 2004 a podpísaný E. J. obsahuje výzvu k odovzdaniu a prevzatíu diela, bol podpísaný osobou poverenou objednávateľom, čo súd vyhodnotil ako preukázanie vykonania výzvy s tým, že E. J. bol osobou, ktorá mala žalovaného informovať o dátume odovzdania. K tomuto zisteniu súd vzal do úvahy i preberací protokol z 30. júla 2004, ktorý tiež preukazoval riadne odovzdanie diela, ku ktorému bol žalovaný zápisom z 22. júla 2004 vyzvaný, podľa čoho k odovzdaniu došlo 30. júla 2004 o deviatej hodine v Dunajskej Strede. Žalovaný tvrdil, že o odovzdávaní diela nemal vedomosť, lebo ho svedok J. o odovzdávaní neinformoval, k čomu súd konštatoval, že v zázname o vykonaní testovania kontroly zariadenia zo 04. decembra 2004 žalovaný ako objednávateľ vyhlásil, že prevzal dokumentáciu, návod k obsluhu obdržal pri prevzatí diela a súhlasí s protokolárnym odovzdaním diela, ktoré považuje za správne. Žalovaný svoju prítomnosť pri vykonávaní testovania a kontroly zariadenia 04. decembra 2004 nepopieral ale tvrdil, že v písomnom zázname, ktorý bol v tento deň vyhotovený, je časť textu, ktorou by súhlasil s odovzdávacím protokolom dopísaná a hoci sa táto časť nachádza nad jeho podpisom, nakoľko záznamy vždy podpisuje v dolnej časti dokladu, mohli do neho byť dodatočne uvedené informácie dopísané.

7. Súd z dôvodu odstránenia nejasnosti k otázke možného dopisovania textu do záznamu dal vyhotoviť znalecký posudok Kriminalistickému a expertíznemu ústavu Policajného zboru č. 2013/6224, ktorý po preskúmaní listiny jednoznačne nevyslovil, že by zápisy boli vyhotovené dodatočne.

8. K tvrdeniu žalovaného, že ním nebol podpísaný odovzdávajúci protokol prvostupňový súd poukázal na to, že s termínom odovzdania diela bol žalovaný uzročený, čo preukázal zápis v stavebnom denníku z 22. júna 2004, podpísaný ním poverenou osobou E. J. a okrem tvrdenia svedka, že si takýto zápis v stavebnom denníku nepamätá, iné dôkazy žalovaný v súvislosti s tým, že nebol o termíne odovzdania diela informovaný nepredložil, z čoho súd dospel k záveru, že žalobca dielo zhotovil riadne a včas ho žalovanému odovzdal, preto žalovaný je povinný zaplatiť za zhotovené dielo dohodnutú cenu.

9. Prvostupňový súd zameral dokazovanie i k tvrdeniu žalovaného, že dielo mali vady, k čomu vychádzal z právnej úpravy uvedenej v ust. § 564 v spojení s § 428 Obchodného zákonníka a § 436 až § 441 Obchodného zákonníka, s odkazom na ktoré skonštatoval, že žalovanému ako objednávateľovi prislúchajú nároky z väd iba vtedy, ak vady oznámi zhotoviteľovi bez zbytočného odkladu vo včas zaslanom oznámení. Splnenie týchto povinností žalovaný v konaní nepreukázal a tak neuniesol k tomuto tvrdeniu dôkazné bremeno, nepredložil žiadne dôkazy o včasnosti reklamácie, ktorej chýbala písomná

forma, dojednaná v zmluvných podmienkach.

10. Tým, že žalovaný nedodrжал zákonný spôsob reklamácie a vady diela nereklamoval riadne a včas, súd nepovažoval za dôvodný žalovaným uplatnený návrh na započítanie sumy, ktorú na odstránenie väd diela mal vynaložiť a skonštatoval, že takýto započítací nárok voči žalovanej istine žalovanému nevznikol. Na základe tohto záveru súd nepovažoval za potrebné vykonať žalovaným požadovaný dôkaz a vypočúvať pracovníkov, ktorí sa na v odstraňovaní žalovaným tvrdených väd diela podieľali.

11. Súd prvého stupňa poukázal na čl. IX/3 zmluvy o dielo a mal za to, že E. J. ako osoba poverená objednávateľom o dátume odovzdania diela bola informovaná a informáciu mala ďalej poskytnúť žalovanému. Ak sa tak nestalo, nemôže byť nekonanie poverenej osoby vyhodnotené v neprospech žalobcu. Z hľadiska právneho posúdenia súd na vec aplikoval právnu úpravu zmluvy o dielo uvedenú v ust. § 536 a nasl. a poukázal i na ust. § 554 Obchodného zákonníka a žalovanému nároku vyhovel.

12. V súvislosti s námietkou žalovaného, podľa ktorej žalobca porušil zmluvu, pretože podľa čl. V mal cenu diela fakturovať postupne do výšky 90 % v štyroch splátkach, čo nevykonával, súd poukázal na zákonnú podmienku, podľa ktorej vzniká žalobcovi ako zhotoviteľovi právo na zaplatenie ceny diela jeho vyhotovením a odovzdaním, ktoré skutočnosti boli v konaní preukázané a na základe ktorých tak žalovaný ako objednávateľ je povinný uhradiť cenu diela. Podľa písomne uzatvorenej zmluvy o dielo mal zhotoviteľ faktúru doručiť objednávateľovi, splnenie ktorej podmienky žalobca súdu preukázal zápisom v poštovej knihe a v spojení s čl. V/3 zmluvy o dielo a súd na základe týchto skutočností dospel k záveru, že faktúra bola odoslaná 30. júla 2004, doručená žalovanému a podľa dohody tak najneskôr 04. augusta 2004, čím je vylúčené tvrdenie žalovaného, že faktúru neprevzal.

13. V konaní nebolo preukázané, že by bol žalobca v omeškaní so zhotovením a odovzdaním diela, preto vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť cenu za zhotovené dielo uplatnenú faktúrou.

14. V zmluve o dielo si účastníci vymienili zmluvnú pokutu za každý deň omeškania 0,1 % s poukazom na čl. XII/4 pre prípad, že nebude uhradená cena včas. Konanie preukázalo, že žalovaný sa dostal so zaplatením ceny diela do omeškania, a to od 25. augusta 2004, keď faktúra bola splatná 23. apríla 2004, preto považoval súd nárok na zmluvnú pokutu za dôvodný a žalovaného k tejto povinnosti zaviazal.

15. Súd v odôvodnení rozhodnutia vyhodnotil s poukazom na ust. § 358 Obchodného zákonníka i návrh žalovaného na započítanie pohľadávky, ktorú nadobudol od spoločnosti TOM-FERR kft., v ktorej je generálnym riaditeľom. Podľa žalovaného uvedená spoločnosť mala so žalobcom uzatvorenú zmluvu o výkone činnosti, predmetom ktorej bola demontáž olejovej vane a montáž novej vane. Cena diela bola fakturovaná faktúrou č. 2004-09 vo výške 540 000,- Sk, faktúrou 2004-12 z 02. júla 2004 vo výške 720 000,- Sk. Žalobca ako zhotoviteľ pre danú spoločnosť dielo včas a riadne nezhotovil, spoločnosť od zmluvy odstúpila 22. septembra 2006 a vyzvala žalobcu na vrátenie poskytnutého plnenia v sume 1 260 000,-Sk, ktorú sumu žalovaný nadobudol od uvedenej spoločnosti postúpením. Žalobca plnenie stále nevrátil, preto sa žalovaný ako postupník domáhal započítania takto získanej pohľadávky voči žalovanej istine.

16. Súd vykonal dokazovanie k tomuto tvrdeniu a zistil, že žalobca na spochybnenie obrany žalovaného o odstúpení od zmluvy, ktoré malo byť vykonané 22. septembra 2006 (prvostupňový súd v odôvodnení zrejme nedopatrením a pochybením pri opise uviedol deň 21. septembra) predložil oznámenie o odstúpení od zmluvy, ktoré bolo vyhotovené spoločnosťou TOM-FERR kft. 28. decembra 2004, obsahom ktorého je i informácia k faktúram č. 2004-09 a č. 2004-12, o ktorých spoločnosť tvrdí, že ich akceptuje a zároveň v tomto liste uvádza, že odstupuje od zmluvy podľa § 300 ods. 1 maďarského občianskeho zákonníka. Na základe obsahu tohto dokumentu prvostupňový súd mal za to, že odstúpenie od zmluvy z 22. septembra 2006 už nebolo účinné, pretože k odstúpeniu došlo 28. decembra 2004, čím sa zmluva zrušila, započítací návrh žalovaného ani v tejto sume nie je dôvodný. Dôkaz o ďalšom odstúpení od zmluvy vyhodnotil súd ako dodatočne vyhotovený, ktorým sa snaží žalovaný prispôsobiť vzniknutej situácii a zbaviť sa povinnosti plniť žalobcovi.

17. Po tom, ako časť nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty zobral žalobca v časti istiny vo výške 9 958,70 eur späť, návrh na zmluvnú pokutu do tejto sumy súd zamietol, keď skonštatoval, že voči tomuto nároku nebol žalovaný v omeškaní a v ostatnom zmluvnú pokutu podľa § 544 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako dôvodnú.

18. Na odvolanie žalovaného odvolací súd rozsudkom z 20. októbra 2015, č. k. 21Cob/252/2014-789 rozsudok súdu prvého stupňa v časti žalovanému uloženej povinnosti zaplatiť istinu vo výške 61 143,23 eur potvrdil, v časti zmluvnej pokuty rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

19. V odôvodnení odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/2005. Uviedol, že dokazovanie v rozsahu vykonanom prvostupňovým súdom k posúdeniu nároku na zaplatenie sumy 61 143,23eur považoval za dostatočné, prvostupňový súd sa podrobne zaoberal všetkými zistenými skutočnosťami, tieto správne jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotil a jeho právny záver v časti istiny je správny, dostatočne kvalifikovane odôvodnený a odvolací súd sa s ním stotožnil. Prvostupňový súd konal v medziach svojej právomoci, príslušné právne ustanovenia podstatné pre posúdenie veci správne interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, ktoré sú logické a právne akceptovateľné, rozhodnutie je náležité odôvodnené, preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v časti uloženej povinnosti zaplatiť žalovanú istinu potvrdil a odvolanie voči tejto časti označil za zjavne neopodstatnené.

20. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu i v spojení s odvolacími dôvodmi, odvolací uviedol, že tvrdenie žalovaného o tom, že dielo nebolo dokončené, ani mu nebolo odovzdané, pretože nebol k odovzdaniu vyzvaný písomne žalobcom, ako objednávateľom, v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluve o dielo nie je akceptovateľné. Dokazovanie jednoznačne preukázalo prevzatie diela žalovaným, čo potvrdzuje i skutočnosť, že žalovaný s dielom disponoval, správal sa k nemu ako vlastník a dokonca umožnil iným subjektom do neho zasiahnuť, keď tvrdil, že malo vady, ktoré žalobca ako zhotoviteľ odmietol odstrániť. K odovzdaniu zhotoveného diela zo strany žalobcu došlo, žalobca dielo ukončil a žalovaný ho prevzal, čomu nasvedčuje i ďalšie správanie sa žalovaného. Žalovaný tvrdil, že u žalobcu reklamoval vady na dielo, čím tiež potvrdzuje, že predmetné dielo považoval za prevzaté a vady, ktoré sa podľa jeho názoru na dielo vyskytli u žalobcu i reklamoval, ktoré skutočnosti ale v súdnom konaní nepreukázal, keďže právna úprava týkajúca sa uplatnenia z nárokov vád diela je presne upravená a ak ju objednávateľ nedodrží a zákonom uvedené podmienky pre včasnú notifikáciu vád nepreukáže, nemožno mať za to, že vady riadne reklamoval, pokiaľ túto skutočnosť objednávateľ namieta, ako sa stalo i v tomto konaní. Prvostupňový súd preto správne skonštatoval, že žalovaný nepreukázal včasnosť reklamácie vád diela a preto k tejto skutočnosti dôkazné bremeno neunesol (§ 564, § 562 a § 428 Obchodného zákonníka).

21. Pri takomto skutkovom zistení považoval odvolací súd za nepodstatné i vyhodnocovanie zápisov v stavebnom denníku v súvislosti s posudzovaním, či boli záznamy v stavebnom denníku dodatočne dopisované. Dielo žalobca ukončil a odovzdal žalovanému, ktorý s ním začal disponovať, dostalo sa teda do jeho priamej dispozície, žalovaný sa až do podania žaloby a ani po uplynutí lehoty dohodnutej v zmluve na zhotovenie diela jeho odovzdania nedomáhal, pre omeškanie s plnením od zmluvy neodstúpil, preto jeho obrana, že mu povinnosť zaplatiť za dielo stále nevznikla, lebo dielo dohodnutým spôsobom neprebral a protokol o prevzatí nepodpísal, nemôže založiť dôvodnosť pre nezaplatenie ceny za zhotovené dielo, rovnako ani obrana, podľa ktorej malo dielo vady. Existencia vadného plnenia nebola zo strany žalovaného ani zákonným (§ 560 a nasl. Obchodného zákonníka) ani zmluvne dohodnutým spôsobom (čl. X/2 zmluvy) v súdnom konaní preukázaná, preto mu vznikla povinnosť zaplatiť cenu diela.

22. Odvolací súd mal za to, že žalovanému ani nemôže vzniknúť nárok vyplývajúci z kompenzačného návrhu, podľa ktorého žiadal priznať náhradu nákladov, ktoré vynaložil na odstránenie ním tvrdených vád diela, pretože na takejto forme odstránenie vád diela sa so žalobcom nedohodol a zákon žalovanému

ako objednávateľovi diela právo požadovať náhradu nákladov na odstránenie i prípadných väd inými subjektmi nepriznáva (§ 562 Obchodného zákonníka). V prípade, ak by dielo malo vady a zhotoviteľ pri riadne uplatnenej reklamácií zo strany objednávateľa ich v primeranej lehote neodstráni, resp. ich odmietne odstrániť, zákon poskytuje objednávateľovi nároky z väd podľa toho, či sa jedná o podstatné, alebo nepodstatné porušenie zmluvy, kedy vznikne nárok buď na odstránenie väd diela, zľavu z ceny, alebo odstúpenie od zmluvy. Práve tým, že žalovaný nepreukázal splnenie zákonom vyžadovaných podmienok pre riadne uplatnenie reklamácie, na čo poukázal už prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia a čo opakovane zdôraznil i odvolací súd, nevznikli mu žiadne nároky z väd diela a preto ani jeho kompenzačný návrh nemôže byť úspešný.

23. Za správne považoval odvolací súd i vyhodnotenie skutočností súvisiacej s postúpením pohľadávky, ktorú mal žalovaný nadobudnúť od spoločnosti TOM-FERR RT. List tejto spoločnosti adresovaný žalobcovi z 28. decembra 2004 nie je iba úvahou o tom, že by spoločnosť, ktorá si dielo u žalobcu objednala, mienila v budúcnosti odstúpiť od zmluvy, nakoľko je v texte jednoznačne uvedené „že termín dokončenia nebol dodržaný“, žiadne iné lehoty na dokončenie nie sú poskytnuté, čím dochádza k odstúpeniu od zmluvy v danom čase. Rovnako za správne považoval odvolací súd i vyhodnotenie obsahu tohto listu v súvislosti s faktúrami č. 2004-09 a č. 2004-12, ku ktorým je uvedené, že sú spoločnosťou akceptované, čo znamená prijaté, preto žalovaným uvádzané ich spochybňovanie i odvolací súd vyhodnotil ako účelové, ktoré nemajú oporu v predložených dôkazoch. Na základe týchto skutočností odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v časti nároku na zaplatenie žalovanej istiny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

24. Za dôvodnú však odvolací súd považoval námietku týkajúcu sa nároku žalobcu na zmluvnú pokutu, ktorú prvostupňový súd vyhodnotil ako opodstatnenú. Vo výroku rozhodnutia prvostupňového súdu absentuje určenie doby, od ktorej má žalobcovi vzniknúť nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorý nedostatok by bolo možné odstrániť i doplniacim rozhodnutím, avšak odvolací súd takýto postup v danom prípade považoval za neefektívny i s poukazom na to, že rozhodnutie o zmluvnej pokute trpí ďalšími vecnými nedostatkami, pre ktoré nie je možné v tejto časti rozsudok považovať za správny.

25. Žalobca žiadal priznať nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty od 25. augusta 2004 do zaplatenia zo sumy ceny diela vo výške 0,1 % denne, ktorý nárok odvodzuje od čl. XII/2. Žalovaný žiadal súd o moderovanie tohto nároku, tým sa však prvostupňový súd vzhľadom na obsah odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia žiadnym spôsobom nevyporiadal, neuviedol z akého dôvodu nepovažoval moderačný návrh za opodstatnený, ktorý nedostatok nie je možné v rámci odvolacieho konania odstrániť, čo spôsobilo, že je v tejto časti rozhodnutie nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa sa preto musí vyporiadať s týmto návrhom, vykonať k nemu potrebné dokazovanie a opätovne o ňom pri zohľadnení a žalovaného tvrdení rozhodnúť.

26. Odvolací súd tak rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti uplatneného nároku na zmluvnú pokutu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

27. Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 20. októbra 2015, č. k. 21Cob/252/2014-789 podal žalovaný dovolanie podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

28. V súvislosti s otázkou prípustnosti dovolania žalovaný poukázal tak na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a EŠLP. Uviedol, že dovolací súd na pre spor kľúčové právne argumenty, judikáty a otázky nereagoval buď vôbec alebo len veľmi všeobecne a stroho a bez náležitej racionálnej a logickej právnej argumentácie, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie nedostatočné, nepreskúmateľné a arbitrárne.

29. Žalovaný mal v dovolaní námietky k riadnemu ukončeniu diela. Uviedol, že v priebehu prvostupňového konania bolo preukázané, že dielo realizované žalobcom nebolo dokončené bez väd a nedorobkov. Na preukázanie tejto skutočnosti bol do súdneho spisu založený znalecký posudok

znaleckého ústavu STU Stavebná fakulta v Bratislave č. 30/2007 z 24. júla 2007, v ktorom sa konštatovalo, že išlo o také nedostatky diela, ktoré bránili v riadnom a bezpečnom užívaní diela. K nedostatkom podali vyjadrenia aj ďalšie odborné spoločnosti. Súd prvého stupňa sa s týmito dôkazmi, preukazujúcimi nesplnenie podmienky na riadne dokončenie diela nijako nevysporiadal. Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s dôkazmi svedčiacimi v prospech žalovaného, ani s právnou argumentáciou, na ktorú poukázal v odvolaní, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn 29Odo/11/2001 z 12. marca 2002. Ak aj súdy dospeli k záveru, že dielo bolo objednávatelom prevzaté, čo žalovaný popiera, v zmysle uvedenej judikatúry sa napriek tomu nemôže dielo považovať za dielo zhotovené riadne s bez vád a teda za splnenú povinnosť žalobcu dielo dokončiť. Žalovaný mal za to, že pre stanovenie momentu odovzdania diela je možné v tomto prípade použiť nanajvýš ust. § 555 ods. 1 Obchodného zákonníka.

30. Žalovaný uviedol, že žalobca predložil do spisu vyjadrenie súdneho znalca Mojmíra Urbánka z 12. mája 2009. Tento dôkaz nebol vyhotovený vo forme znaleckého posudku, ale bol vyhotovený bez osobnej obhliadky diela na mieste samom osobou nezapísanou do zoznamu znalcov. Napriek tomu, že žalovaný tento dôkaz v odvolaní namietal, odvolací súd na túto argumentáciu v rozsudku nereagoval. Žalovaný mal za to, že súd prvého stupňa mal pristúpiť k vykonaniu znaleckého posudku znalcom ustanoveným zo strany súdu. Napriek tomu, že žalovaný takýto dôkaz opakovane navrhol vykonať, súd k jeho vykonaniu nepristúpil. Vädou podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. je ak nevykonanie dôkazu konajúci súd nijakým spôsobom nezdôvodní účastníkom konania v rozhodnutí vo veci samej.

31. Žalovaný uviedol, že v priebehu celého konania tvrdil a predkladal dôkazy o tom, že dielo nebolo žalobcom zhotovené riadne a včas a žalobcove dôkazy od začiatku spochybňoval. Vo vzťahu k súdom prvého stupňa vykonaným dôkazom však súd nebral do úvahy žalovaným predkladané dôkazy a pochybnosti o vierohodnosti dôkazov žalobcu a nijako sa s nimi nevysporiadal. Spôsobom, akým sa odvolací súd na str. 9 rozsudku s predmetnou argumentáciou a námietkami žalovaného vysporiadal nemožno považovať za ústavne konformný. Odvolací súd nevenoval pozornosť tiež skutočnostiam o dodatočne dopisovaných údajoch do stavebného denníka, čo potvrdil aj znalecký posudok.

32. Žalovaný namietal aj to, že žalobca nepredložil súdu dôkazy preukazujúce jeho nárok hneď s podaním návrhu na začatie konania, ale až po tom, čo sa oboznámil s obranou žalovaného. Žalobca tvrdil, že stavebným denníkom nedisponuje, no fotokópiu druhopisu stavebného denníka predložil dva roky po začatí konania. Žalovaný uviedol, že na predmetnom diele mala byť vykonaná skúška tesnosti, avšak v stavebnom denníku sa o tom nenachádza žiadny záznam a žalobca ani nepreukázal iný dôkaz, že by žalovaného na skúšku prizval. Aj táto skutočnosť spochybňuje vierohodnosť jeho zápisov. Súd prvého stupňa však ani túto skutočnosť nevzal do úvahy. Žalobca mal podľa žalovaného povinnosť preukázať hodnovernosť záznamov v stavebnom denníku. Túto dôkaznú povinnosť však neuniesol.

33. Súd prvého stupňa sa v rozsudku nesprávne vysporiadal so zápsmi v stavebnom denníku a spochybnením ich vierohodnosti. Súd na takýto dôkaz nemal prihliadať, no napriek tomu oprel domnienku o takto spochybnený dôkaz. Odvolací súd sa následne stotožnil s dokazovaním a skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa a nijakým spôsobom nevyvrátil žalobcove argumenty. Žalovaný tiež namietal nevysporiadanie sa s predloženým dôkazom označeným ako Technická správa, namietal aj to, že nikdy podpisoval zápis v listine označovanej ako záznam z testovacej prevádzky zo 04. decembra 2004 a poukázal na závery vyplývajúce zo ZP KEU PZ. Navyše žalovaný uviedol už pred súdom prvého stupňa, že sa v čase testovacej prevádzky na území Slovenskej republiky nenachádzal. Súd prvého stupňa nemal na dôkaz, o vierohodnosti ktorého existovali pochybnosti podporené znaleckým posudkom vôbec prihliadať.

34. K vyúčtovaniu ceny diela žalovaný uviedol, že žalobca mal zámer uplatniť voči nemu duplicitné plnenie a až pod ťarchou dôkazov a úkonov zo strany žalovaného svoj nárok prehodnotil a v tejto časti zobral návrh na začatie konania späť. Dodal, že žalobca mu nikdy nezaslal vyúčtovanie ceny diela, na čo žalovaný pred súdmi poukazoval a žalobca nedisponoval žiadnym relevantným dôkazom preukazujúcim jeho tvrdenie. Nárok sa tak mohol stať splatným najskôr okamihom, kedy bol žalovanému doručený

návrh na začatie konania, čo má vplyv na výšku zmluvnej pokuty. Súd však tento argument ignoroval. Zároveň žalobca neúčtoval cenu diela priebežne v splátkach tak, ako bolo dohodnuté. Ani s tou argumentáciou uvedenou v odvolaní sa odvolací súd nevysporiadal.

35. Žalovaný namietal aj na rozpornosti a nepravdivosť svedeckých výpovedí svedkov, ktorí sú v ekonomickej závislosti k žalobcovi a odkázal na odvolanie.

36. Súd prvého stupňa sa v rozhodnutí zaoberal výlučne námietkou započítania z titulu nároku, ktorý žalovaný eviduje voči žalobcovi na podklade zmluvy o postúpení pohľadávky od spoločnosti TOM - FERR RT a ktorú súd neuznal. Žalovaný namieta, že záver súdu je nesprávny a nezakladá sa na vykonanom dokazovaní. Žalovaný tiež namietal, že odvolací súd na otázke zmeny právnych nárokov po akte odstúpenia síce reagoval, ale len stroho a nedostatočne. Súd sa však vôbec nezaoberali vznesenou obranou vo forme započítanej námietky aj z titulu nárokov, ktoré žalovaný eviduje voči žalobcovi ako vyúčtovanú zmluvnú pokutu za nedodanie diela.

37. Záverom žalovaný navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v časti, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, t. j. výrok v zmysle ktorého bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi istinu 61 143,23 eur.

38. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“), § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podala včas a riadne zastúpená strana sporu, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolaniu žalovaného je potrebné vyhovieť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

40. Podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

41. K prípustnosti dovolania k tzv. zmätočnosti došlo porušením práva na spravodlivý proces a to tým, že ako súd prvej inštancie, tak aj odvolací súd sa dôkladne neoboznámili so Smlouvou o dílo (č. 1. 5) z 01. mája 2004 uzatvorenej podľa § 536 a nasledujúceho Obchodného zákonníka č. 513/91 Sb v platnom znení.

42. Podľa ust. § 1 Obchodného zákonníka - Obchodný zákonník upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

43. Žalovaný si objednal a uzatvoril zmluvu o dielo na zhotovenie a montáž vnútorného rodinného nerezového bazénu so žalobcom AKVAHELP s.r.o., Kľačno do svojej novostavby v Dunajskej Strede ako fyzická osoba nepodnikateľ. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalobca predložil žalovanému tzv. typovú zmluvu (v zmluve chýbajú pri žalovanom údaje identifikačné údaje, ako napr. bydlisko a pod., rovnako chýba miesto plnenia a je vypracovaná v českom jazyku). Typová zmluva predstavuje dvojstranný právny úkon charakterizovaný ako formulár zmluvy, ktorá sa má uzavierať vo viacerých prípadoch, pričom je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy pri jej uzavieraní podstatným spôsobom neovplyvňuje. V aplikačnej praxi rozoznávajú viaceré označenia spotrebiteľských zmlúv, kde jedným z nich je označenie „typové zmluvy“ alebo „adhézne zmluvy“, zmluvy formulárové a pod. Tieto zmluvy majú jeden zásadný spoločný znak a to, že ide o štandardizovaný a pomerne rýchly a málo nákladný spôsob kontrahovania, kde spotrebiteľ zmluvu podstatným spôsobom neovplyvňuje a dodávateľ profituje zo skutočnosti, že na typovo zhodné alebo blízke kontrakty má pripravený konkrétny štandardizovaný návrh, ktorý predkladá spotrebiteľom. Teda vychádzajúc zo Smlouvy o dílo, dovolací súd konštatoval, že ide tzv. typovú

zmluvu, ktorú žalovanému predložil žalobca a do ktorej ako vyplýva z textu zmluvy nemal možnosť zasiahnuť žalovaný, pričom táto zmluva upravuje vzťah žalobcu a žalovaného podľa Obchodného zákonníka, napriek tomu, že ide o vzťah občianskoprávny, spadajúci pod kategóriu spotrebiteľských zmlúv, pričom spotrebiteľská zmluva má svoj základ nielen v európskej právnej úprave, ale korešponduje aj s vnútroštátnou potrebou verejnoprávnej ochrany spotrebiteľa v sporoch s ochranou slabšej strany, ktorá sa spája aj so skorším zákonom o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 634/1992 Zb.). V rovine súkromného práva a osobitne zmluvného práva je pre úpravu právnych vzťahov a spotrebiteľských záväzkov určujúcim právnym predpisom Občiansky zákonník, ktorý v tejto sfére predstavuje materiálne koncipovaný lex specialis právny režim spotrebiteľských zmlúv ku všetkým ostatným právnym predpisom s obdobným predmetom súkromnoprávnej regulácie dotýkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv a záväzkov z nich vyplývajúcich. Normy obchodného práva nemajú výkladovú a aplikačnú prednosť pred normami občianskeho práva a ich použitie môže byť limitované výhradne v rámci použitia konkrétnych zmluvných typov obchodného práva, pričom je vylúčené, aby sa na spotrebiteľské záväzky aplikovali inštitúty a právny režim noriem obchodného práva pred normami občianskeho práva.

44. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným považoval za obchodnoprávny vzťah, v tomto smere aj vykonal dokazovanie aplikujúc na vykonané dokazovanie Obchodný zákonník.

45. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a považoval ho, ako vyplýva z jeho odôvodnenia, za vecne a právne správny a preto nedošlo k náprave tohto pochybenia, čoho následkom je porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

46. Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyššie uvedených dôvodov považoval dovolanie žalovaného za dôvodné a preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti, ktorou bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený podľa ust. § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil.

47. Dovolací súd podľa ust. § 449 ods. 2 C. s. p. zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

48. Pretože dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.